

PULA
Náczyhegyi
Tükör-Spiegel

XXIX. évfolyam

1. szám

Pula, 2018. július 28., szombat

Pula, Náczyhegy 2018

„Minden jó rendtartásnak feje és fundamentuma az isteni félelem és tisztesség”

(A szőlőhegy 1817-ben írott törvénykönyvéből)

Helytörténeti folyóirat

Megjelenik minden évben július utolsó szombatján

Kiadja a Pulai Náczyhegy Kerítberát és Tájgondozó Egyesület (PUNKTE)

Főszerkesztő: Nagypál Gábor

Szerkesztő: Nagypál Szabolcs

Ignác-nap (2018)

Kedves pulaiak, náczihegyi telektulajdosok és kertbarátok!

Újra eltelt egy esztendő. Szerencsére, semmi említésre méltó olyan szomorú esemény nem történt a falunkban, amelyről be kellene számolnunk. Igen hosszas előkészületek után az elnyert pályázatok lassan már a megvalósításhoz közelítenek.

Sajnos, a folyamatosan változó előírásoknak kell megfelelnünk nekünk is, így a megvalósítási határidők gyakran kitolódnak.

Legelőször is a közlekedésbiztonságot fejlesztő építkezés fog elindulni. A lassítósziget és a „falukapu”, vagyis az optikai veszélyfölvívás és táblázás munkálatai akár három-négy héten belül elkezdődnek. A pályázat további részletei pedig tervezésre, illetve engedélyezésre várnak.

A faluházi fejlesztés is elhúzódik a változó elvárások miatt. Az akadálymentesítés megvalósításának a tervezése komoly akadály a nagy szintkülönbség, valamint a helyhiány miatt: remélem, hamarosan ennek is a végére járunk.

A munkálatoknak a tervei nemsokára megtekinthetőek lesznek a faluházban, valamint a honlapon is.

Kérünk mindenkit, hogy bármilyen észrevétele van ezekkel kapcsolatban, ne a kivitelezőt zaklassa, inkább jelezze a képviselőtestület tagjainak, és ők majd egyeztetnek.

A temetőnél tervezett geológiai tanösvény megvalósítása megfelelő vállalkozó keresése után megvalósítható.

Kisebb tereprendezést, facsemete-ültetést, virágosítást kell közösségépítő „társadalmi munkában” megszervezni.

Nagyon várjuk a segítő kezeket! Remélem, jövőre már az összes beruházásunk megvalósulásáról számolhatok be, a lakosság nagy meglepésére.

Sajnos a kertbarátokkal közösen beadott, a zártkerti út fejlesztésére beadott pályázatunk nem lett nyertes, szinte csak „alaki” kifogásokra hivatkozva.

Köszönöm a fáradságos és megterhelő előkészítő munkáját BÚS Máriának és PÉTI Miklós-nak.

Saját beruházásban megvalósult a temető-kápolna-tető tönkrement zsindelyezésének a cseréje.

Jó volt látni, hogy többen szívükön viselték a temetőkerítés befejezését. Néhány órai munkával, reméljük, megszűnt az állandó gondot okozó vadkárnak a lehetősége.

Köszönöm mindazoknak az önzetlen segítségét, akik nemcsak elvárásokat támasztanak – ami egyáltalán nem baj –, hanem a munkájukkal és az ötleteikkel tevékenyen segítik is a településünk fejlődését.

Egyetlen olyan észrevételem van a falu életében, amely sajnos visszatérő nehézség néhány esztendeje.

Amíg volt közmunkásunk a faluban, addig ő elvégezte a vízelvezető ároknak, esetleg a házak előtti közterületnek a karbantartását.

Mindez most a tulajdonosokra hárul. Sajnos, néhányan megfedkedznek e kötelezettségükről, és ez igen jelentős mértékben rontja a faluképet.

Ugyanez vonatkozik a Náczihegyi útnak a karbantartására, a fák és a bokrok ágainak a lemetezésére is.

Nyomatékosan megkérek mindenkit arra, hogy a továbbiakban egy kicsit nagyobb odafigyeléssel legyen a saját magának, a szomszédjainak, valamint a lakótársainak a meglepésére és az örömére.

A falugondnoki szolgálatnak a munkatársa, JÁGER István Tamás személyében, szerencsére ismét egy, a falut jól ismerő, tettekes pulai lett. A lakosságnak a köréből nagyon kedvező vélemények hangzanak el a munkájával kapcsolatban.

A különböző rendezvényeinket – mint amilyenek a könyvtári előadások, a Károly-nap és a Márton-nap, az idősek napja, a falunap – szerencsére látogatják annyian, hogy érdemes újra és újra megszervezni őket.

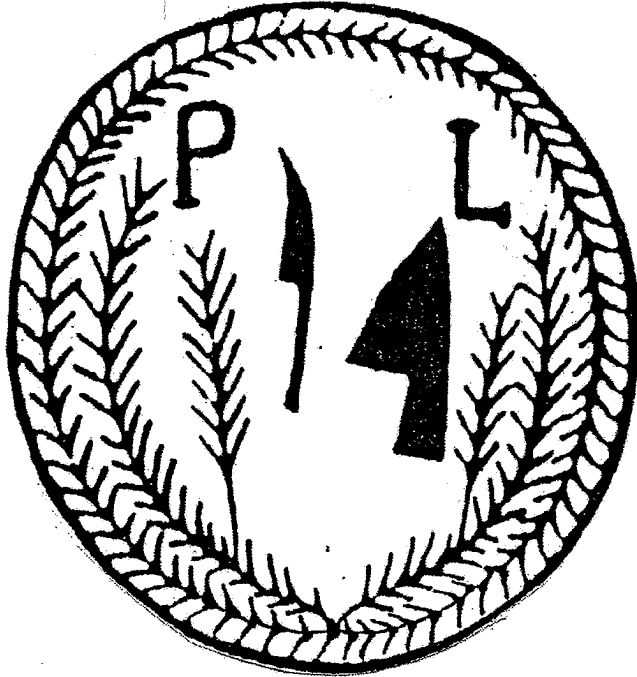
Ezeknek a lebonyolításában nagy segítség a Pulai Ifjúsági Klub (PIK) tagjainak a közreműködése, valamint azon néhány család, akikre itt is számíthatunk.

Mindenkit nagyon biztatok arra, hogy használja ki a lehetőséget, és vegyen részt a programjainkon.

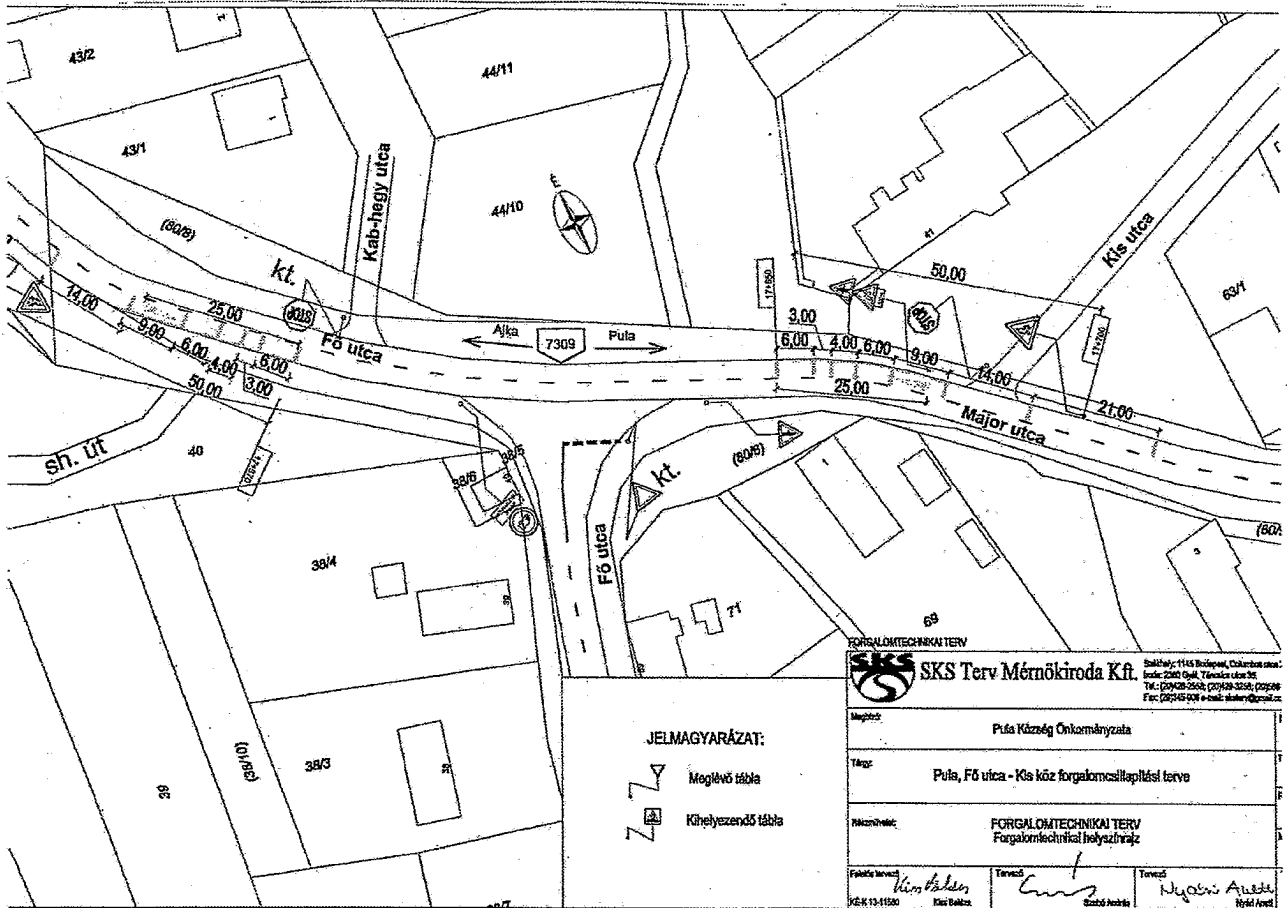
Jó erőt és egészséget kívánok mindenkinek! Tisztelettel:

SZENGER István
polgármester

Pula ősi pecsétjének rajza

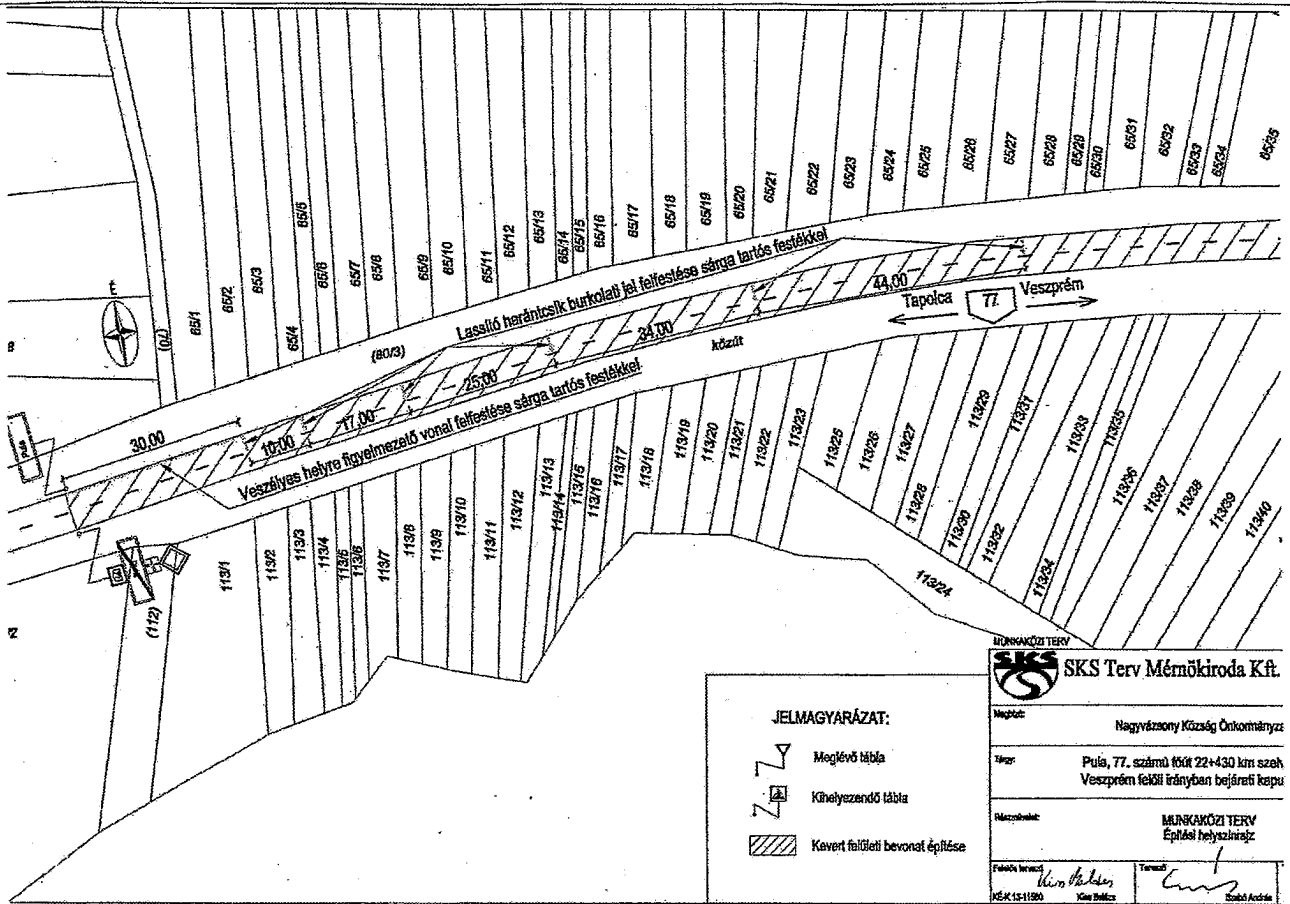
Pulai forgalomcsillapítás munkaközi terv részletek (SKS Terv Mérnökiroda Kft.)

JELMAGYARÁZAT:

- Meglévő tábla
- Képzendő tábla

SKS Terv Mérnökiroda Kft.		
<small>Székhely: 1145 Budapest, Csákos utca 10. Iroda: 2001 Győr, Tencsics utca 34. Tel.: 06-99-262-2626; 06-99-262-2626 Fax: 06-99-262-2626 e-mail: sks@sksterv.hu</small>		
Megnevezés:	Pula Község Önkormányzata	
Típus:	Pula, Fő utca - Kis köz forgalomcsillapítási terve	
Műszertípus:	FORGALOMTECHNIKAI TERV Forgalmotechnikai helyszínrajz	
Felelős tervező:	Tervező:	Tervező:
<i>Kimballer</i>	<i>Császár</i>	<i>Nyári Árpád</i>
<small>KÉK 13-11500</small>	<small>Szabó András</small>	<small>Nyári Árpád</small>

JELMAGYARÁZAT:

- Meglévő tábla
- Kihelyezendő tábla
- Kévert földalatti bevonat építése

MUNKAKÖZI TERV

SKS Terv Mérnökiroda Kft.

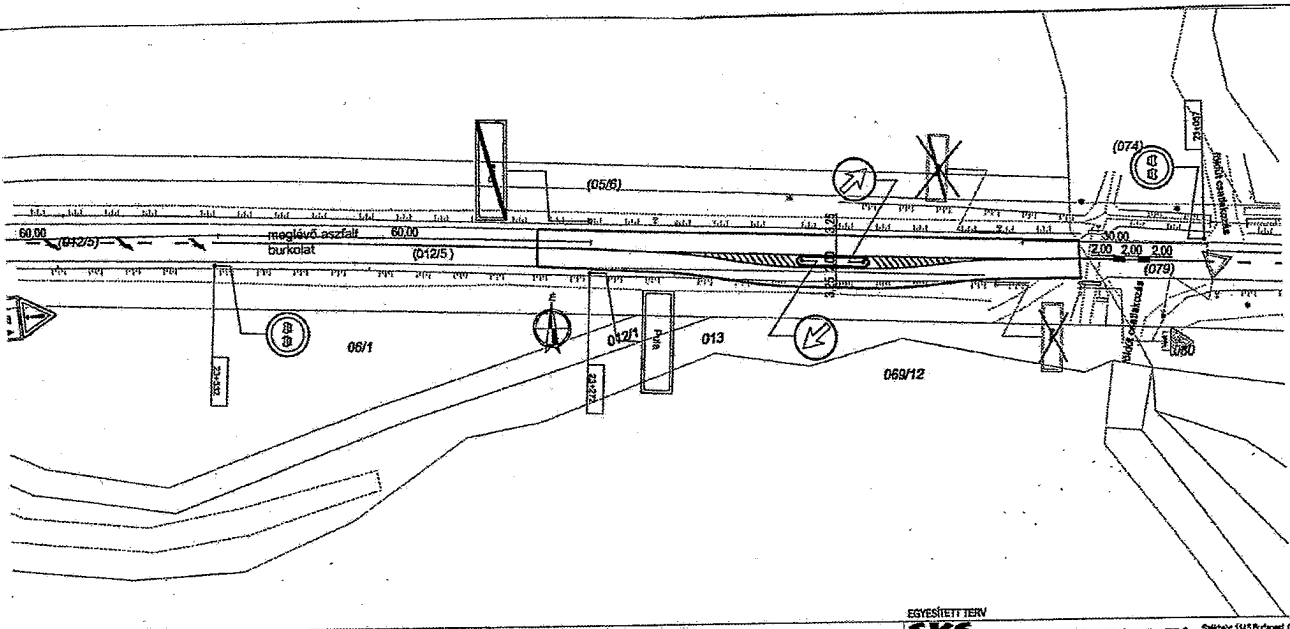
Nagyközség: Nagyszony Község Önkormányzat

Típus: Pula, 77. számú főút 22+430 km szah Veszprém feléi irányban bejárati kapu

Munkaközi terv: MUNKAKÖZI TERV Építési helyszínrajz

Feladat neve: *Állami feladat* Tervező: *Állami feladat*

SKS 13-1120 Készítők: Készítő: *Állami feladat*

Tábla kihelyezése

Meglévő táblák

EGYESÍTETT TERV

SKS Terv Mérnökiroda Kft.

Nagyközség: Pula Község Önkormányzata

Típus: Pula, 77. számú főút 23+233 km szalvényben, Tapolca feléi irányban bejárati kapuzati térve

Munkaközi terv: EGYESÍTETT TERV Forgalmotechnikai helyszínrajz

Feladat neve: *Állami feladat* Tervező: *Állami feladat* Készítő: *Állami feladat*

SKS 13-1120 Készítők: Készítő: *Állami feladat*

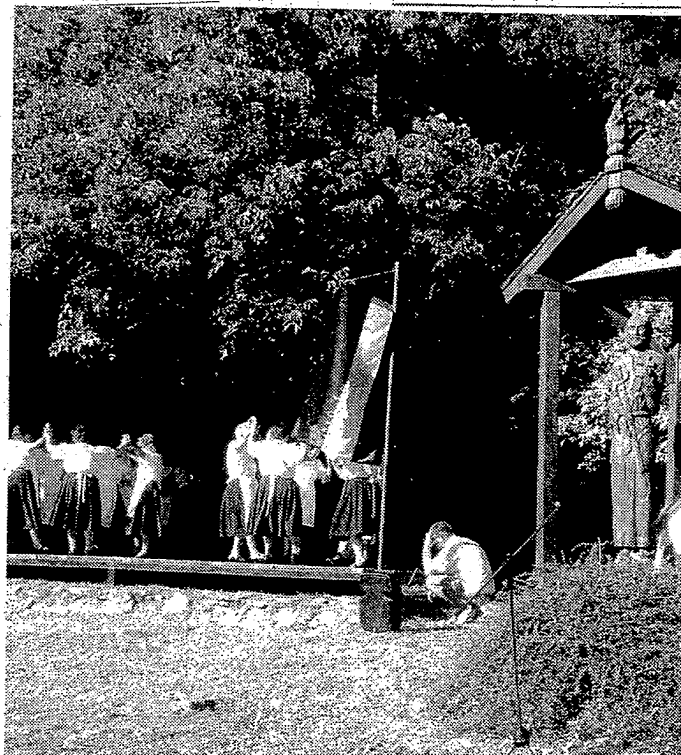
A 2017-es ünnep képei

Néninger Jánosné Péti Mária
az ünnep műsorvezetője

Jáger Tamás a hagyománynak megfelelően
borral locsolja a Szent Ignác szobrot.

A veszprémi Őszidő táncsoport a színpadon

2017/2018 a Náczihegyen: Beszámoló egyesületünk, a PUNKTE egy éves tevékenységéről

Az éves beszámoló a Náczihegyi Tükör-Spiegel megjelenéséhez igazodva most is Ignác-naptól Ignác-napig tart.

A 2017. esztendei Ignác-napot, amely július 29-re esett, a Pulai Náczihegy Kertbarát és Tájégozó Egyesület (PUNKTE) rendezte, Pula község Önkormányzatának, a Német Nemzetiségi Önkormányzatnak, valamint a Pulai Ifjúsági Klubnak (PIK) a támogatásával.

A délelőtti római katolikus szentmise nagy meglepetése volt POLGÁR Zsófia (SZABÓ Károlyné unokája) és HOLLÓS Mátyás közreműködése a gyönyörű énekhangjukkal, valamint az orgonajátékokkal.

A délutáni ünnepségen az egybegyűlteket elnökünk, JÁGER István köszöntötte, a szóvivő pedig PÉTI Mária volt.

WÁGENHOFFER Kornélia, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata veszprémi Regionális Irodájának vezetője, *A magyarországi németiség helyzete napjainkban* címmel tartott előadást.

Mindezen beszédből még azt is megtudhatták a hallgatók például, hogy hol és miképpen van lehetőség német nyelvű oktatásra beírni a gyermekeiket.

NÉNINGER Katarina szavalt, és a veszprémi Őszidő nyugdíjasklub vidám és fülbemászó dallamokra táncolt.

A meghirdetett rajzpályázatnak a jutalmait is kiosztottuk. A hagyományaink szerint pedig tavaly JÁGER Tamás szőlősgazda locsolta meg a Szent Ignác-szobornak a lábát. Ezután a vidámságé lett a főszerep.

Az ünnepségben közreműködőket ezen esztendőben is PILLER János és családja látta vendégül.

A rengeteg munkájukat, amellyel esztendőről esztendőre megvendégelték a náczihegyi ünnepség együtteseit, sőt az arra járókat is, nagyon nagyon köszönjük.

A pincéknél pedig illatoztak a bográcsok, összekoccantak a poharak, legalább éjfélig szóltak a jókívánások és a nóták.

Néhány esztendeje szép szokás indult el a hegyen. Az Ignác-napi ünnepen az út mellé állított kis asztalokra kitett jó falatokkal, üdítő kortyokkal

látták vendégül az arra járókat. Jó lenne, ha ez is hagyományunkká válnék.

Az egyesületünk rendszeresen kap meghívót az önkormányzatnak a különböző rendezvényeire.

Ekképpen kerülhettünk többen is november 4-én az *Értékek és fiatalok: Helyi értékek, hagyományok és hungarikumok ünnepe Pulán* című rendezvényre.

Ott a gazdag műsor után közelről ismerkedhettünk meg a porcelánfestés, a csipkeverés, valamint a hímzés művészi szintű gyakorlóival és a munkájukkal.

Emellett, a pulai asszonyok hagyományos és nagyon finom süteményei tették emlékezetessé a napot.

November 11-én tartottuk az újborkóstoló Márton-napot. NÁDOR István tagtársunk már korábban fölvetett egy ötletet.

Mégpedig azon javaslatot tette, hogy össze kellene gyűjteni a pulai származású, Pulához kötődő szerzők műveit, illetve a Puláról szóló írásokat.

A gyűjtőmunka során huszonöt nagyobb terjedelmű írásra (elbeszélések, verseskötetek, szakkönyvek és könyvrészek), valamint további kilenc cikkre, könyvrészletre, illetve hivatkozásra leltünk.

Amit ezekből lehetett, azt beszerezte a megyei könyvtár, illetve nekünk ajándékozták a szerzők.

Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár (EKMK) Helyismereti Gyűjteményének vezetője, SOPONYAI Ilona adta át az esztendő során összegyűlt anyagot.

A gyűjteménynek az egyik legértékesebb része a faluról szóló újságcikkeknek a gyűjteménye.

Mindehhez járult még CSOMA Zsigmondnak, a Márton-napi előadónak a könyvajándéka, aki a saját műveivel gazdagította a falunak a könyvtárát.

CSOMA Zsigmond, a budapesti Károli Gáspár Református Egyetemen (KRE) a professzora a német nemzetiségnek a különböző szőlőművelési szokásairól tartott vidám hangvételű, érdekes előadást.

Ezt követően megnézhetjük a *Pula, a fészkalja falu* című nagyszerű kisfilmet, HOLCZER Balázs alkotását.

Ezen film az önkormányzatnak a honlapján a *Médiatár* cím alatt megtalálható és megnézhető.

Rendkívül nagy öröm az, hogy természetesen a mi Náczihegyünk is méltó módon szerepel benne.

A filmnézést az alkalmunkon késő estig tartó borkóstolás követte, mégpedig harmonikaszó és nótázás mellett.

2018. január 2-án vált hozzáférhetővé a világhálón a hosszú ideje beharangozott és várva várt pályázat.

Ennek a száma ZP-1-2017, és a zártkertek fejlesztésére írták ki. A pályázat leadás határideje január 31-e volt.

Az önkormányzat lehetett a pályázó, természetesen a náczihegyiek képviselőjében a legjobb tudásunkkal működünk közre a pályázat elkészítésének a folyamatában.

A rendelkezésre álló rövid idő alatt térképet kellett készíttetni, árajánlatokat és nyilatkozatokat beszerezni.

A lehetséges öt jogcím közül mi a külterületi zártkerti út karbantartását, valamint az őshonos gyümölcsfák ültetését választottuk.

A pályázható összeg tízmillió forint volt. Sajnos, nem nyertünk, ha azonban újra kifrják a pályázatot, ismét megkíséreljük.

2018. március 17-én, Pétfürdőn ismét megrendezték a kertbarátoknak a megyei borversenyét.

A Náczihegyről öt szőlősgazda nem kevesebb, mint hét bormintát adott. Négy fehér, két vörös, valamint egy rozé borfaját nyújtottunk be bírálatra.

Nagyon szép eredményt értünk el, a zsűri egy arany, két ezüst, egy bronz, valamint három oklevél minősítéssel értékelte a különböző borainkat.

Meghívót kaptunk a június 2-i falunapra is, ahol változatos és érdekes programokat kínált a rendezés.

A főzőcsapatunk az idén is JÁGER István Tamás, valamint LINCZENYINÉ Ildikó vezetésével állt föl. A katalán kolbászos bab egykettőre elfogyott. A recept itt a Náczihegyi Tükör-Spiegelben olvasható.

Június 9-én kirándultunk a Cuha-patak völgyébe. Veszprémből indultunk vonattal, velünk együtt az eső is elindult.

Ezért meg kellett fordítanunk a megállóhelyeknek a sorrendjét. A VINYE Sándor majorban szálltunk le. A majorban az addigra már felhőszenekadássá erősödött eső elől a vendéglő teraszára menekültünk.

Ehelyütt vártuk ki sokakkal együtt az esőnek a végét. Elsétáltunk a Kőpincéhez, ami egy kis barlangszerű mélyedés a patakmenti hegyoldalban.

Majd megebédeltünk, és azután nekivágtunk a közepesen megduzzadt Cuha mentén a turistaútnak.

Egész úton erdőben haladtunk, hosszú szakaszon a patak és a vasút mellett. A nehézséget a gázlókon átjutás jelentette.

Ehelyütt mindenki más és más módszert választott. Volt, aki a köveken lépegetett, sőt ugrált; volt, aki elkerülő utat keresett; volt, akinek elmerült a cipője; volt, akit háton segítettek át a vízen.

Közben jó sokat neveltünk, és biztattuk egymást, jobbnál jobb ötleteket adva a vízen járás-hoz.

A végén már igencsak szaporázni kellett a lépteinket, nehogy lemaradjunk a vonatról. Szerencsésen és időben beértünk Porva-Csesznek vasútállomásra.

Az állomásra pedig negyed óra múlva meg is jött a vonat, amellyel Veszprémbe visszautaztunk. Köszönjük az önkormányzatnak a kisbuszt, amellyel a Puláról indulók Veszprémbe jöttek és hazamentek.

2018. július 7-én tartottuk rendes éves közgyűlésünket. Ezen elfogadtuk a tavalyi évről szóló pénzügyi beszámolót, a 2018. évi munkatervet, valamint a pénzügyi tervet. Szó esett arról is, hogy az elmúlt évben költségcsökkentés miatt bankot váltottunk.

Az elnökünk ezen esztendőben is határidőre teljesítette a NAV, a KSH és az OBH felé a kötelező adatszolgáltatásokat. Emellett beszéltünk a náczihegyi ünnep szervezési kérdéseiről, valamint az ez év őszére tervezett fényképkiállítás előkészítéséről.

Úgy tűnik, minden évben nehezíti a termelni vágyók életét egy-egy kései fagy. Az idei éppen az őszibarack-virágzás idején érkezett, e gyümölcsökből nem lesz termés. Kárpótlásul ígéretesek az almafák, a körtefák, szépen termelt a cseresznyefa és a meggyfa. A Náczihegy szőlői is jól fejlődnek és egészségesek. Reméljük, hogy finom gyümölcsöt és jó bort adnak majd.

Bús Mária

A magyarországi némettség helyzete napjainkban (Beszéd a 2017. évi náczihegyi ünnepeken)

*Alfred Manz:
Bilanz um die Jahrtausendwende*

*Sprachverwurzelt
schafften noch unsere Großeltern.
Sprachlos,
in Traditionen verwurzelt
schufteten unsere Eltern.
Entwurzelt
lernen unsere Kinder
wieder –
Hochdeutsch.*

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ha végigné-
zünk a szűkebb és tágabb környezetünkön, egyér-
telműen látjuk, hogy Alfred Manz sorai elég jól
jellemezik a magyarországi némettség mai helyze-
tét.

Én azonban szeretném bebizonyítani,
hogy a helyzet mégsem ennyire szomorú, illetve
talán sokan csak a lehetőségeket nem ismerik
vagy használják ki.

Jogi szempontból Magyarországon a
nemzetiségeknek a 2011-es *A nemzetiségek joga-
iról* szóló törvény ad keretet.

Az első nemzetiségi, kisebbségi törvényt
1993-ban fogadták el, melynek következtében
megalakultak az első települési nemzetiségi ön-
kormányzatok.

1995-ben jött létre az országos önkor-
mányzat, a Magyarországi Németek Országos
Önkormányzata (MNOÖ/LdU) néven.

Régióként ők hoztak létre regionális iro-
dákat, főállású irodavezetőkkel. Milyen számokat
vesz alapul a törvény a nemzetiségeknek a szá-
mával kapcsolatosan?

Egyértelműen a népszámlálási adatokat,
mindig a legutolsó népszámláláshoz köti a joga-
kat, lehetőségeket.

A legutolsó népszámlálás 2011-ben volt,
amikor is Veszprém megyében összesen 11.176
fő vallotta magát a német nemzetiséghez tartozó-
nak.

Ebből Veszprémben 1459 fő, Pulán 62 fő.
(A nem kötelező kérdések között volt a nemzeti-
iségi hovatartozás megvallása.)

Ez alapján engedélyezi a törvény a nem-
zetiségi önkormányzatok megalakítását, amelye-
ket huszonöt főhöz köt.

Ekképpen nem alakulhatott a legutolsó
választásokon Barnagon nemzetiségi önkormány-
zat.

Az intézményeink

Szekszárdon működik az MNOÖ fönntar-
tásában a 2016-ban följújtott és átadott Deutsche
Bühne / Német Színház.

A német nyelvű sajtótermékekhez tartozik
elsősorban a televízió, a rádió, valamint a nyom-
tatott újság.

Heti egy alkalommal jelentkezik az Unser
Bildschirm című tévéműsor, amely huszonöt
percben foglalja össze a német nemzetiség leg-
fontosabb eseményeit.

Német nyelvű rádióműsor hallható az
MR4 rádión, naponta tíz és tizenkettő között, két-
hetente vasárnap Wunschkonzerttel / Kívánság-
műsorral.

A magyarországi németység hetilapja a
Neue Zeitung, amely minden pénteken jelenik
meg.

Karácsony előtt pedig a Deutscher
Kalender kiadvánnyal örvendeztetik meg az olva-
sókat.

A nyelvhasználat

Nézzük most végig, hogy milyen jogaik
és lehetőségeik vannak a ma Magyarországon élő
német nemzetiségnek.

Először is, az anyanyelv használatát a
nemzetiségeknek a jogairól szóló törvény szabá-
lyozza.

Azon településeken, ahol valamely nem-
zetiségnek a népszámlálás során regisztrált aránya
eléri a húsz százalékot, biztosítani kell az adott
nemzetiség anyanyelvét is ismerő személy alkal-
mazását.

Mindezt az érintett települési nemzetiségi
önkormányzat kérésére a helyi köztisztviselői és
közalkalmazotti, valamint közjegyzői és bírósági
végrehajtói állások betöltése során az általános
szakmai követelmények megtartása mellett kell
alkalmazni.

Az oktatás: az óvoda és az iskola

1998 körül alakultak az első nemzetiségi
óvodák és az első iskolák is. Bizonyos tekintetben
ezek vették át a családnak a szerepét, hiszen a

szülők, nagyszülők ritka esetben adták tovább a nyelvet.

És hogy ezzel a lehetőséggel ki hogyan él, ki hogyan használja ki, tudja-e kihasználni, ezt mindenki döntse el maga.

Van olyan is, aki a középiskolának a végére egészen kitűnő német nyelvtudással rendelkezik.

Most már a nemzetiségi általános iskolában heti öt óra német nyelvoktatás folyik, meg egy óra német nép- és honismeret német nyelven, vagyis összesen heti hat óra.

Ha ezt csak harminckét héttel fősorozzuk, az $160+32=192$ óra egy évben, nyolc év alatt pedig 1536 óra.

Veszprém megyében a Lovassy gimnáziumban működik nemzetiségi tagozat, minden évfolyamon egy osztály.

A fölvételi vizsgának a tantárgyai közül központi a matematika, valamint a helyi németvizsga.

Az iskola minden évben tanulmányi verseny keretében indít fölkészítőt a német fölvételi írásbeli és a szóbeli vizsgára.

A szóbeli fölvételi vizsga kiegészül a német nemzetiségi önkormányzat által tartott „fölvételi” elbeszélgetéssel.

Ezen az alkalmon az adott diáknak a nemzetiséggel kapcsolatos tudásáról szeretnének képet kapni.

A Pannon Egyetem a következő lehetőség Veszprém megyében, Veszprémben, ahol német nyelvtanári diploma szerezhető.

Ehelyütt szeretném elmondani azt, hogy felmérések alapján mintegy ötven százalékos a hiány nemzetiségi óvodapedagógusból, és nagy a hiány nemzetiségi tanítókból, nemzetiségi némettanárból.

Mindenkit biztatnék e pályára, minthogy állása biztosan lesz. Több óvodában és iskolában nincsen megfelelő végzettségű pedagógus. Elég nehéz így a nemzetiségi oktatásnak a megvalósítása.

Az oktatási intézmények főntartója szinte minden esetben a települési önkormányzat, illetve az állam (KLIK).

Nemzetiségi önkormányzat a főntartója a márkói, szeptembertől pedig a magyarpolányi óvodának, a bakonyánai és a balatoncsicsói iskolának.

A névhasználat

A nemzetiségek jogairól szóló törvény 16. § szerint: „(1) A nemzetiséghez tartozó személy-

nek joga, hogy anyanyelvén használja a családi és utónevét, és joga van családi és utónevének hivatalos elismeréséhez.

(2) A nemzetiséghez tartozó személynek joga van saját és gyermeke utónevének saját nemzetiségének megfelelő megválasztásához és nemzetiségi nyelve szabályai szerinti anyakönyveztetéséhez.

(3) Kérésre a személyazonosító igazolvány a nemzetiséghez tartozó személy nevét – az anyakönyvi bejegyzésben foglaltak megfelelően – nemzetiségi nyelven is tartalmazza.

Jogsabály lehetővé teheti, hogy más hatósági igazolvány a nemzetiséghez tartozó személy nevét – az anyakönyvi bejegyzésben foglaltak megfelelően - nemzetiségi nyelven is tartalmazza.”

Ezen igények kielégítésére már 2004-ben létezett egy kiadvány, a *Magyarországi német utónevek névjegyzéke*, amely 2015-ben át lett dolgozva.

Az ebben található nevek minden gond nélkül adhatók és anyakönyvezhetők is, szülői nyilatkozat szükséges azonban a nemzetiséghez tartozásról.

A kiadvány elérhető valamennyi anyakönyvvezetőnél, illetve az MNOÖ kétnyelvű honlapján (www.ldu.hu).

A nemzetiségi önkormányzatoknak a főadata 1993 óta jelentősen megváltozott: a kezdeti, inkább hagyományápoló tevékenységet végző önkormányzatokból mára lényeges szerepet játszó, sok esetben intézményfőntartó testületek lettek.

Ez nagy felelősséggel is jár, hiszen megfelelő képességű és tudású képviselőket kell jelölni és megválasztani a nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületeibe.

Kérem, engedjék meg, hogy röviden bemutassam a Veszprém Megyei Német Önkormányzat és a Közösség elmúlt egy éves tevékenységét.

A Veszprém Megyei Német Önkormányzat, valamint a Tótvázsonyi és a Hidegkúti NŐ együttműködésében 2016-ban megjelent a Tótvázsonyi és Hidegkúti dalok gyűjteménye, amely százket éneket tartalmaz.

Tavaly év végén megyei szinten is lettek adva a nemzetiségi pályázatok, amelyekre a megyei önkormányzat és a megyei közösség összesen egy kicsivel több, mint négy és fél millió forintot kapott.

Szeretném ehelyütt elmondani azt, hogy az idei esztendőben számos pályázatot forráshi-

ány miatt nem tudtak támogatni, illetve aki támogatott lett, az is kicsivel kevesebbet kapott mindezek emiatt.

Minden évben, az ideiben már huszonnyolcadik alkalommal lett a megyei nemzetiségi tábor megszervezve, mégpedig 5-6., illetve 7-8. osztályos csoportbontásban.

Július elsején „Anyanyelvi hitéletünk ápolása” címmel Városlődön tartottunk továbbképzést.

Ennek a célja a régi szép német egyházi népénekeink, imádságaink fölelevenítése és az ösztönzés ezek éneklésére.

Két évvel ezelőtt a VMNÖ új kezdeményezései voltak az egyházzenei hangversenyek, amelyek a megye négy körzetében (Ajka, Veszprém, Pápa és Zirc) minden évben meg vannak rendezve: német nyelvű szentmise után a meghívott énekkarok adnak hangversenyt.

Minden esztendő októberében rendezik a megyei gálát, amelynek helyszíne tavaly Veszprém volt, itt mindig „Ehrenpreis” kitüntetést adtunk át.

2016 óta pedig „Jugendpreis” kitüntetést is átadjuk, a harminc év alatti, a nemzetiségért sokat dolgozó fiatalnak. A gála helyszíne az idei évben Bakonyoszlop lesz.

A választások

A 2014-es országgyűlési választásokon vált először lehetővé, hogy nemzetiségi országgyűlési képviselő vagy szószóló kerüljön az országgyűlésbe.

Akkor nemzetiségi szószólót sikerült, RITTER Imre személyében, az országgyűlésbe juttatni.

Az ő számára adódott az a lehetőség, hogy németül szólalhasson meg a parlamentben, hogy a többi nemzetiség szószólójával együtt a nemzetiség részére nagyobb támogatást „harcolhassanak” ki.

Szerencsére sikerült nekik az évtizedek óta ugyanolyan mértékű támogatások mértékét megemelni.

Mégpedig mind a NŐ működési és főladatalapú támogatását, mind pedig a nemzetiségi pályázatok keretösszegét.

A nemzetiségi választáson az szavazhat, aki a nemzetiségi névjegyzékbe jelentkezett (mindez megtehető papíralapon és a világhálón is).

Aki az „A” pontot jelöli meg, az a települési, területi és az országos nemzetiségi választáson vesz részt.

Amely személy a „B” pontot bejelöli, az vesz részt a nemzetiségi parlamenti választásokon is.

Mivel itt listára szavaz a választó, listára pedig csak egyre lehet szavazni, ekképpen egyidejűleg lemond a választópolgár azon jogáról, hogy pártlistára szavaz.

Aki névjegyzékbe véteti magát (A és B pont), addig rajta marad a listán, amíg nem kéri onnét a törlését, nem kell minden választás előtt ezt újra megtenni.

Különösen lényegesnek tartom azt, hogy főleg és kiemelten azon szülők, nagyszülők, akiknek a gyermekei nemzetiségi oktatásban vesznek részt, kérjék a fölvetelüket a névjegyzékbe.

A jövőkép

Azt gondolom, hogy kis lépésekkel, lassan, de biztosan haladunk előre. Rengeteg munka és teendő lenne minden településen, amelyet a képviselők és az egyesületek nem tudnak már elvégezni.

Nagy és használható segítséget nyújtanak nekünk a középiskolások, akik a kötelező ötven óra közösségi szolgálatnak a keretében bevonhatók.

És bizony hatékonyan be is kell vonnunk a munkába őket, hogy legyen, aki továbbvigye a dolgokat.

Ehelyütt a mi felelősségünk az, hogy hasznos és értelmes „szolgálatra” kérjük majd föl őket.

Ezáltal pedig nemcsak a nemzetiséghez tartozás, hanem a településhez kötődés is elmélyíthető.

Fölülről pénzügyi támogatás kell ahhoz, hogy legyen a településen, aki alkalmazásban a település nemzetiségi értékeit bemutassa, a látogatókat fogadja, pályázatokat írjon, és azokat megvalósítsa.

Sajnos, erre egyetlenegy nemzetiségi önkormányzatnak vagy egyesületnek sincsen semmiféle pénzügyi kerete, sőt még a kettőnek együtt sem.

Végezetül, egy HAMVAS Bélától származó idézettel zárnam gondolataimat: „A hagyomány arra való, hogy visszavezesse az embert önmagához.”

Szívből kívánom mindenkinek azt, hogy minél többen visszatáljanak önmagukhoz. Köszönöm, hogy meghallgattak, danke für die Aufmerksamkeit!

WÄGENHOFFER Kornélia

A 2018. évi országgyűlési képviselő- választások eredménye Pulán

I. Az egyéni képviselőkre leadott szavazatok száma

Megjelent: 115 fő (71,43%)

Nem szavazott: 46 fő (28,57%)

Érvényes szavazat: 111 fő

Szavazatszámok

FENYVESI Zoltán (FIDESZ-KDNP): 77 fő
(69,37%)

RIG Lajos (Jobbik): 30 fő (27,03%)

KÁRPÁTI Lajos (MSZP): 3 fő (2,7%)

TAKÁCS Lajos (LMP): 1 fő (0,9%)

(A listán szereplő további 9 induló nem kapott szavazatot.)

II. A pártlistára leadott szavazatok száma

Érvényes szavazat: 92 fő

Szavazatszámok

FIDESZ-KDNP: 74 fő

Jobbik: 17 fő

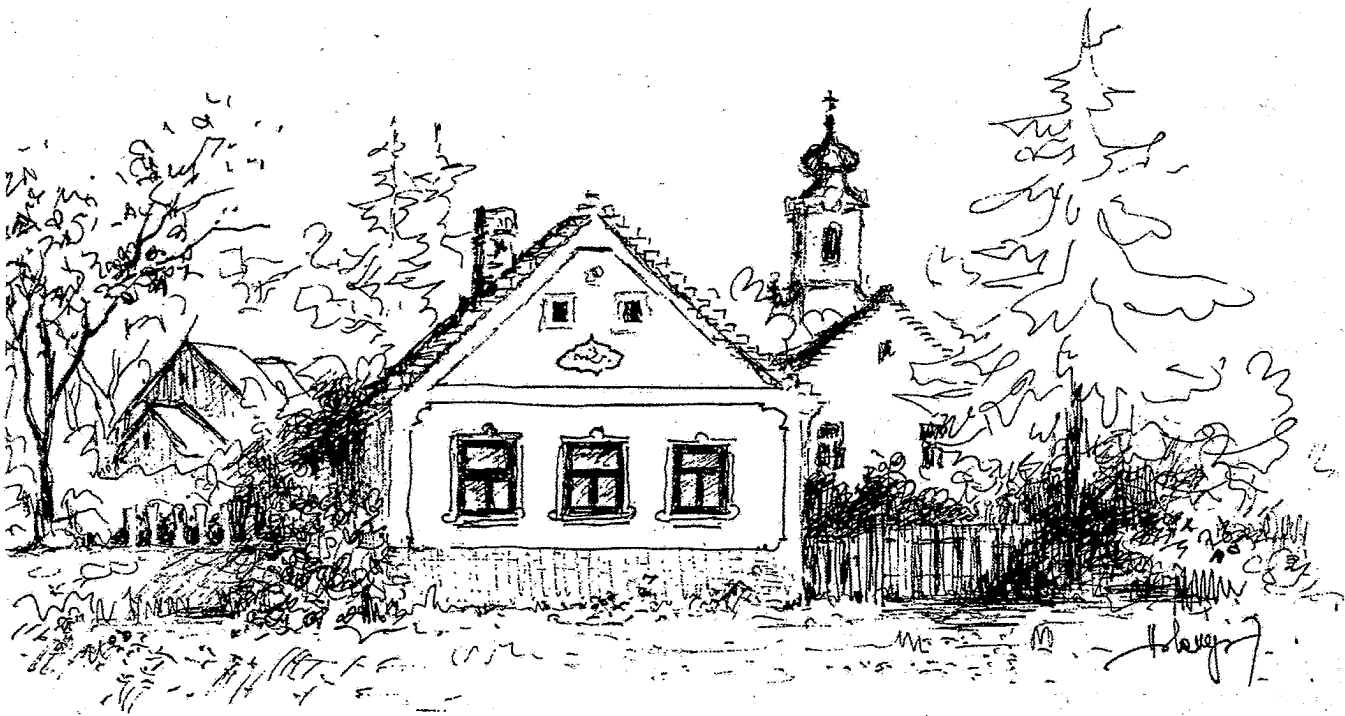
MSZP-Párbeszéd: 1 fő

(A listán szereplő további 20 párt nem kapott szavazatot.)

III. A német nemzetiségi listára leadott szavazatok száma

Választópolgárok száma: 8 fő

Érvényes szavazat: 5 fő

Adalékok Pula szőlő- és borkultúrájához és Szent Márton-kultuszához

Pula (németül: Pulau) a XVIII. századnak az első harmadában (1746) telepített német község.

A török pusztítás után, az Eszterházy-család grófi ága, a Pápa-Ugod-Devecseri Uradalom részeként telepítette be újra a községet dél-bakonyi birtokaira.

Az ilyesfajta telepes községekben az új termelőerővel, az új gazdákkal szerződést kötöttek.

Ebben már szőlőtelepítési kedvezményt, a telepítés után pedig rövid adómentességet ígértek és adtak.

Ekképpen jöttek létre az első szőlőterületek, a megfelelő környezeti adottságú területeken. Ezek korábban erdős és bozotos domboldalak voltak.

A bakonyi német falvak gazdái, általában, hamarosan a megtelepülésük után, a Balaton-felvidéken levő német falvak határában vásároltak és telepítettek szőlőt.

Pulán, a Náczihegyen 1812-ben kérvényezték a hegyoldal „tisztítását”, vagyis a bokrok és a fák kivágását.

Az ezt követő szőlőtelepítés után, 1817-ben pedig már a pincéknek a kiépítésére kértek engedélyt.

Ehelyütt kiváló környezeti adottságokat találtak az ültetvényeknek. A pulai német jobbágyok azonban a favágás és erdőkielés művészei voltak.

A nagy szakértelmüket még a grófi uradalom is elismerte, több levéltári adatot is találhatunk a XVIII–XIX. század eleji uradalmi favágásaikról.

Az uradalmi tiszték által kirendelve, a Bakony erdeiből hordódongának alkalmas fát vágtak ki.

Továbbá, ezeket hordódongának szeletelték és bárdolták föl szekercékkel a kivágott, majd fölaprított faanyagot.

A pulai gazdáknak ekképpen, a szőlőültetés előtti fáradságos területtisztítás az erdőirtással kezdődött meg.

Ez azonban nem jelentett ismeretlen földadatot. Az erdőirtásokat vagy favágással, vagy az aszalás módszerével érték el.

Ezen rendkívül ősi irtási mód jóval lassabb területtisztítást jelentett, amikor a fák

kérgét a törzsön körkörösén bevágták és megsértették.

Ekképpen, az elszáradt és lábön maradt fát már csak ki kellett dönteni, és megfelelően földarabolni.

Ilyenkor a fák gyökereit a földben hagyták, szőlőt ültettek köré, majd a rendszeres kapálás révén kikorhadó gyökérfatönkmарadványt esztendőök múlva kihúzták. Az erdőműveléshez és a fairtáshoz kiválóan értettek a pulaiak.

A szőlőnek a megművelése, a borok kezelése nem különbözött a XVIII–XX. század eleji Balaton-felvidéki szőlő- és borgazdálkodástól.

A szőlő egy rendkívül munkaigényes növény volt, az apáról a fiúra szálló szakismerettel.

Egészen az első világháborúig kimondottan a férfiak munka- és kikapcsolódási helye volt a szőlőhegy és a pince.

Az asszonyok és a lányok csupán a férfi munkáskéznek a háborús pusztulásai után jelentek meg a szőlőmunkákban.

A borospince azonban még ekkor, tehát továbbra is a férfiaknak a kiemelt munkaterülete maradt.

Mindezen még az akkori magyarországi, így a pulai szőlőket is csaknem teljesen kipusztító hatalmas szőlőgyökértetű- (filoxéra-)vész sem változtatott.

A Balaton-felvidéken keletről, Sóly felől, illetve nyugatról, Keszthely irányából szorongatta a pulai gazdákat a minden szőlőt kipusztító gyökértetű.

Csupán hosszú-hosszú évtizedek múlva, egy észak-amerikai vadalanynra oltott különböző európai nemescsapokkal sikerült végezetül legyűrni a legtöbb gazdát koldusbotra juttató veszélyes kártevőt.

A németek szőlőművelésére és borgazdálkodására általában a minőségi, szorgos munkavégzés, valamint a termelékeny és értéknövelő munkával eltöltött ésszerű időkihasználás volt jellemző.

Mindez a szakmunkáknak a pontos és szabatos elvégzésében, valamint a kifejezetten piacközpontú munkaszemléletben is megmutatkozott.

E folyamatot akadályozta meg átmenetileg a szőlőgyökértetű helyi és országos pusztítása.

Ezután jött a második világháború utáni német kitelepítés, 1945-től, vagyis a területi bűnösségre hivatkozó rendkívül kegyetlen büntetés.

Manapság, az életmódbéli változásoknak és az igényeknek megfelelően, a minőségi bortermelésre, valamint a borkultúrának a minél magasabb szintre emelésére törekszik minden egyes gazda.

Egyáltalán nem tekinthető véletlennek az, hogy a középkori nyugat-európai borszentnek, Szent Mártonnak a tiszteletére a borosgazdák közössége rendezvényeket és borversenyeket rendez.

Szent Mártonnak a kiemelt tisztelete különösen a dunántúli német borosgazdáknál figyelhető meg.

A szent névnapja a régi naptári időszakban a gazdasági esztendő legvégét jelentette, a termés betakarításának az időpontját.

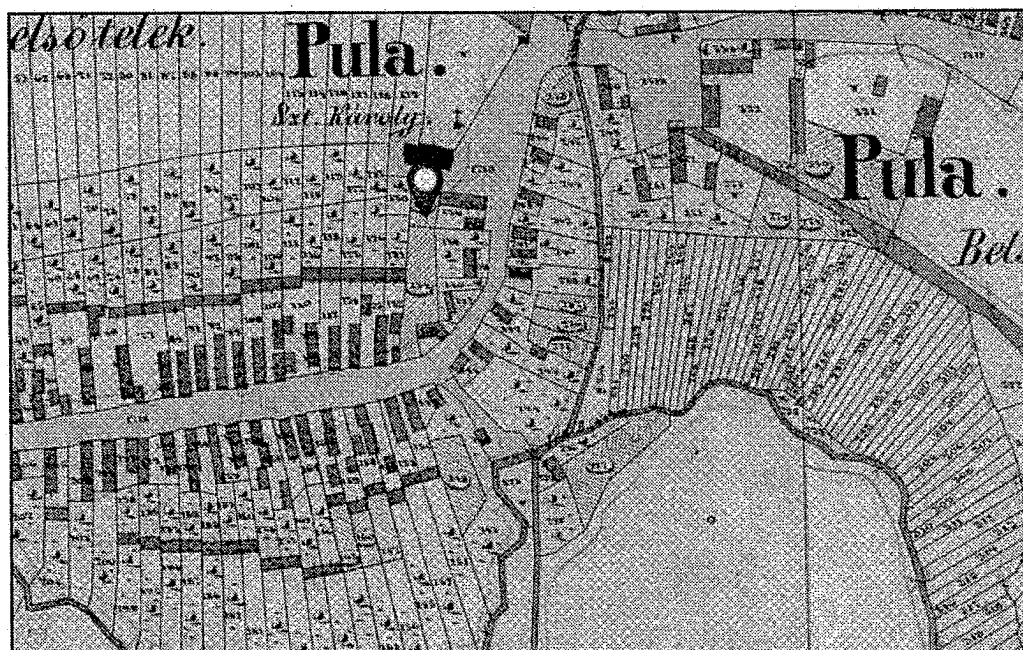
A kontinentális éghajlatú európai szőlő- és borgazdálkodásban ekkorra forrt ki az új bor, ami egyféle ünnepet is jelentett.

A bor ugyanis rendkívül meghatározó szerepet játszott a paraszti gazdaságban, ahol bor nélkül egyáltalán nem is élhettek.

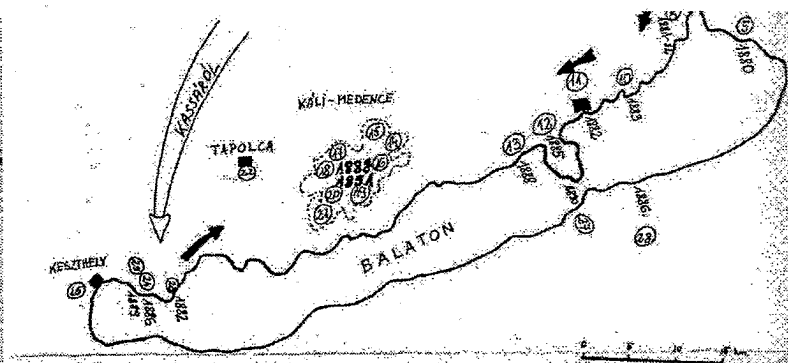
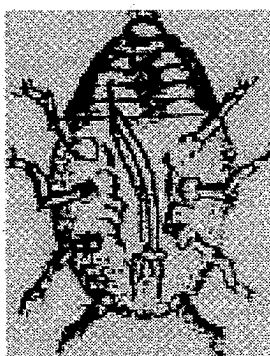
Szent Mártonnak a nagyfokú tisztelete elsősorban a dunántúli római katolikusoknál figyelhető meg.

A borosgazdák az új bort megszenteltették a plébánossal, majd – mint „szentelményt” – javító és erősítő hatását hirdetve, kutak vizébe, állatok ivóvizébe és hordókba cseppentették, ugyanakkor az embereknek a gyógyításra is fölhasználták.

CSOMA Zsigmond

Pula kataszteri térlepe (1858). Jól láthatóak a telkek, és a lakóházak utcai sorát keresztirányban lezáró pajták, amelyek a német településekre jellemzőek voltak. A keskeny parcellák a mélyfekvésű káposztáskerteket jelzik.

A szőlőgyökértetű (filoxéra) első ábrája a Borászati Lapokban (1880), és terjedése a Balaton-felvidéken

Beszélgetés a Falugondnokkal, JÁGER István Tamással

– Lennél olyan kedves bemutatkozni a Nácihegyi Spiegel olvasóinak, kedves Falugondnokunk?

– JÁGER István Tamásnak hívnak, tősgyökeres pulai vagyok. Ez év eleje óta dolgozom Falugondnokként.

Előtte a takarékszövetkezeti szférában, egy kicsit másfajta – informatikai – szolgálatot láttam el.

Változtatásra kényszerültem, ezért jelentkeztem az idei esztendőnek az elején a meghirdetett pályázatra.

Erre – a tudtommal – több érdeklődő is volt, helybéliként azonban rám esett a testület választása.

– Mit is takar valójában a falugondnoki szolgálat?

– Magának a Falugondnokság kialakulásának a megértéséhez vissza kell nyúlnunk az 1970-es évekig.

Az akkori településfejlesztési törvény osztályokba sorolta a településeket, és a „szerepkör nélküli” kistelepülések esetében azok elsorvasztása volt a cél. Ennek Pula egy kiváló mintapéldájának indult.

Az 1980-as években azután jött egy ember, mégpedig KEMÉNY Bertalan, aki a VÁTI (Városépítési Tudományos és Tervező Intézet) munkatársa volt.

Ő a munkatársaival egyetemben azt vallotta, hogy „minden településnek, emberi közösségnek joga van az élethez, az önrendelkezéshez, saját jövője alakításához”.

Úgy vélte, hogy ebben tudna segíteni egy olyan hozzáértő személy, aki „fölvállalja a falut”, akit a közösségért tenni akarásnak a szándéka mozgat.

A gondolatot tett követte, 1989-ben megalakult a Falufejlesztési Társaság, az elnöke pedig KEMÉNY Bertalan lett.

1990-től, mintegy modellkísérletként elindult – először Borsodban – a falugondnoki szolgálat. Meg kell említenünk ebből az időből SZANYI Éva nevét.

Ő a Népjóléti Minisztériumnak a főosztályvezető-helyettese volt, aki szintén igen nagy

hatást gyakorolt a falugondnokság további fejlődésére.

A falugondnoki szolgálat egészen pontosan 1990 augusztusa óta működik, de a törvényi szabályozás csak az 1993. évi III. törvényben, illetve később, annak az 1996. évi módosításában jelent meg.

Ez szabályozta a települési önkormányzat számára a hatszáz főnél kisebb lakosságú falvakban a falugondnokságnak, külterületen pedig 70–400 fő esetén a tanyagondnokságnak a bevezetését.

1997-től az állami normatíva bevezetésével pedig még tovább könnyítették a helyi önkormányzatnak a terhelését.

– Röviden összefoglalva, mi a célkitűzése a falugondnoki szolgálatnak?

– A falugondnoki szolgálat célkitűzése az apró falvak és a külterületi lakott helyek – intézményhiányból eredő – települési hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz és az alapellátásokhoz jutás biztosítása.

– Magyarra fordítva ez pontosan mit jelent?

– Alapfeladat a közreműködés az étkeztetésben, az oktatási és az egészségügyi intézményekbe a szállítás, a gyógyszerkiváltás, a hivatalos ügyek intézése és segítése.

Emellett, feladata a részvétel a helyi közösségi életnek, valamint a helyi eseményeknek a szervezésében.

Ilyen esemény lehet a falunap, az idősök napja, az ünnepek, a sportesemények, illetve az egyéb rendezvények).

A falugondnok a település teljes lakosságának nyújt egy teljesen ingyenes szolgáltatást: akinek csak szüksége van valamire, ő mindabban segít.

– Igaz hogy e szolgálat magyar sajátosságának, hungarikumnak számít?

– Való igaz, hiszen, nézzünk csak körül a fejlett nyugati országokban, de ott sem találunk

ilyesfajta szociális szolgáltatást a kistelepüléseken.

Megjegyzendő, hogy már Erdélyben is meghonosították, és terjed hazai mintára e szolgáltatást.

– Milyen képzéshez kötik ezt a munkakört?

– A „szociális háló” részeként az államilag előírt alap-, illetve továbbképzés elvégzése szükséges.

Jelenleg én az alapképzés végéhez közeledek, ahol a záróvizsga van még hátra. Már öt hét elméleti, és egy hét gyakorlati képzésen vagyok túl.

A kiválóan képzett oktatóink különböző tréningekkel is tarkították az időnként talán kissé száraz tananyagot.

Ekképpen teszi emlékezetessé, illetve a gyakorlati munka során is remekül hasznosíthatóvá azt.

A gyakorlati képzés része volt a június 14-én helyben megtartott Falufórum, amelyen beszámoltam a falugondnokságról, eddigi munkámról, a tanfolyamról.

Ezen – nagy örömmre – a falu lakossága szép számmal megjelent, és párbeszédesebb hozzájárásaik után dicséretes érdemjeggyel jutalmazott.

– Mióta működik Pulán a Falugondnoki szolgálat?

– Veszprém megyében 1995-ben, Pula községben 2000. december 1-én indult el a Falugondnokság.

Természetesen előtte is voltak a falu rendezéséért, gondozásáért tévő emberek szép számmal, csupán maga a munkaköri állás megnevezése még más volt.

– Zárszóként, hogyan összegeznék a szolgáltatást?

– Ahány falu, annyiféle föladat. Az elvégzendő föladatok közül néhány része a napi szokásnak.

Ekképpen Pulán az egyik fő föladat az ebédhordás, vagyis a napi egyszeri meleg ebédnek a szállítása a rászorulóknak számára, az ezt igénylőknek.

Hasonlóan lényeges az óvodás gyerekek napi szállítása a szomszédos Nagyvázsonyba és vissza.

Szintén egy nem elhanyagolható föladat a betegeknek a szállítása orvosi rendelésre: például, háziorvoshoz, vagy pedig egyéb orvosi intézménybe.

Továbbá, jelentős kötelezettség a gyógyszereknek a kiváltása, a közreműködés a bevásárlásban.

A lakosságnak a különböző hivatalos ügyei intézésének a hathatós segítése, a közterületeknek a megfelelő gondozása, valamint a hólapátolás.

A különböző kulturális és művelődési föladatok egy másik nagy területét jelentik a munkámnak.

Alapvetően a könyvtárosunk a különböző kulturális eseményeknek a legfőbb megszervezője.

Mint falugondnok azonban bekapcsolodom, és segítek is azoknak az előkészítésében, a szervezésében, valamint természetesen a lebonyolításában.

Legyen az egy idősek napi esemény, falunap, a nárczihegyi ünnep, a Márton-napi rendezvény.

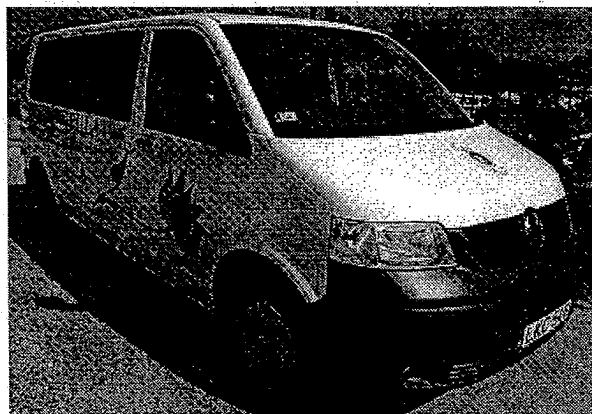
Továbbá, ilyen alkalom a fényképkiállítás, a Sváb-bál, az egyes ádventi alkalmak, a karácsonyi műsor, vagy éppen egy közös kirándulás valahová.

Jelenleg országosan mintegy háromszáz ezer embernek az életét könnyíti meg a falu- és tananyagondnokok munkája.

Mégpedig pontosan azon embereknek az életét, akiknek korábban esélyük sem volt az életminőségnek a javulására.

Az öregedő és a szociális gondokkal küzdő településeken a lemaradásnak a hatékony csökkentésére adott megfelelő lehetőséget a falugondnoki szolgálat.

JÁGER Eszter

Hivatalosan tízéves lett a Pulai Ifjúsági Klub

Még emlékszem, amikor 2007-ben LEITOLD Attila, akkori elnökünk fölvetette, hogy indítsuk meg a hivatalos egyesületté válási folyamatot.

Előtte már csaknem két-három esztendeje működött a klub, szó szerint klubként nem hivatalosan.

Ebbe természetesen beleegyezett a tagságunk, és néhány hónapos folyamat után év végén, december 27-én jött a bíróságtól a határozat, hogy hivatalosan bejegyzett egyesületté vált a Pulai Ifjúsági Klub (PIK).

Ezután néhány esztendeig rendkívül sok munkát fektettünk a különféle meghirdetett pályázatokon indulásba, amelyekből nagy örömünkre rengeteg nyertes is volt, kisebb-nagyobb projektjeinkre.

Ekképpen a tavalyi esztendőben, 2017-ben elérkeztünk a hivatalos alapításnak a tizedik évfordulójához.

Ezt az esztendő év végén meg is ünnepeltünk az egyesület tagjaival, barátaival és partnereivel.

E rendezvényen megkísértem mindenkinek megköszönni az elmúlt immáron tíz esztendőt.

Ha örülten nagy dolgokat nem is vittünk végbe, de egy igazán jó csapattá váltunk, ami a közös munkának volt köszönhető.

Aki ott volt, annak talán úgy tűnt, kicsit lezáró hangulata volt a köszönetnyilvánításokkal együtt.

Ez azonban nem így volt, hiszen már az idei, 2018-as esztendőben is több sikeres programon és rendezvényen vettünk részt, illetve szerveztünk is sajátokat. Néhányat ezek közül szeretnék is megemlíteni.

– A tavasz beköszöntével idén immáron második alkalommal lettünk meghívva Várvolgyre.

Ott nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttünk és a helyi fiatal polgármester és barátai között.

Ők egy pezsgő civil szervezetet is vezetnek helyben, és minden egyes tavasszal szerveznek egy kisebb túrát.

Ez valamennyire hasonlít a mi Teljesítmény Túránkra. Ez idén március 24-ére esett.

Éppen ezért is szívesen fogadjuk az ilyen meghívásokat, és mindig is lényeges volt a számunkra, hogy más településeken is meg tudjunk jelenni, amennyiben kapunk meghívást, hiszen nagyon lényegesek a közös programok és eszmecserék.

– Van egy olyan esemény is, amely hagyománynak a pontos kezdetéről mi sem tudunk pontosan, hiszen már a nagyszüleink is tartották: ez pedig a más tájegységeken is bevett húsvéthétfői locsolás.

Én, ha jól emlékszem, 2006-ben kapcsolódtam be a csapatba, akik együtt járják kis falunkat húsvéthétfőn.

Szódával, valamint vödör vízzel locsolják a lányokat, természetesen egy-egy húsvéti locsolóvers elmondása után.

Azzal teljesen tisztában vagyunk mi fiúk és legények, hogy ez a dolog csak nekünk buli, a lányoknak már annyira nem.

Úgy érezzük azonban, hogy e hagyományt éltetni kell itt Pulán, hiszen a környékben nem sok település van, ahol ilyen formában tartják még. (2018. április 2.)

– Az egyik programunk, amelyről már esztendők óta azonosítanak bennünket a környékbéli barátaink és partnereink, a Teljesítmény Túránk.

Sokszor hangzik el számunkra, hogy a pulaiak túrájára szívesen mennék, de – a videók alapján – nem bírnák azt.

Aztán immáron esztendők óta azt látjuk – nagy örömünkre –, hogy egyre többen és többen szeretnének részt venni a túrán.

Idén már elértük azon felső határt, hogy több csapatot már nem igazán tudtunk volna fogadni, hiszen nem egyszerű hét csapatot (mintegy harmincöt főt) összehangolni és kordában tartani.

Ehhez viszont az is hozzátartozik, hogy az idei túra az eddigi legjobbra sikerült, hiszen olyan sokszínű lett a jelentkező csapatok összeállítása, hogy öröm volt őket nézni, ahogy versengtek egymással. (2018. április 30.)

Idén a következő nevű csapatok vettek részt a Teljesítmény Túránkon: Csonka Csapat (Budajenő, Kapolcs), No Cement (Felsőörs), Rendkívül Intelligens Emberek (Tapolca-Diszel), Szelephézag (Várvolgy).

És a dobogósok: az 1. helyezett: ANTI-PIK (Nagyvázsony, Ajka); a 2. helyezett: Nem Koccintunk Sörrel (Pula, Szentkirályszabadja); végezetül a 3. helyezett: Királykő Harcosok (Kapolcs).

– A Teljesítmény Túrának éppen csak vége lett, azután már indultunk is májusfáért a többiekkel.

Minden esztendőben április 30-án a faluval együtt közösen állítunk egy májusfát a faluház mögé.

Ez idén is így volt, és miután ezzel végeztünk, már esztendők óta vendégül látjuk a résztvevőket az PIK-udvaron egy kötetlen beszélgetésre és szalonnasütésre. Ez idén sem volt másképp. (2018. április 30.)

– Pünkösdkor Monostorapátira kaptunk meghívást a Pünkösdi Királyválasztásra, amelyet több mint 15. alkalommal szervezett meg az „Extázis” Ifjúsági Szervezet.

Itt egy vándorkupa talál mindig évben gazdára, amelyet azután egy esztendeig lehet birtokolni.

Az idei esztendőben történetesen éppen mi vittük vissza a koronát, hiszen a versenyt megnyertük.

Ekképpen azután haza is hoztuk a klubba, hiszen most is a mi csapatunk lett a „király”. (2018. május 21.)

– Ami még említésre méltó rendezvény volt az esztendő során, az a falunap. Ebbe egyszerre több szálon is bekapcsolódtunk a pulai ifjúsági klubbal.

Többek között az előkészületekben segédkeztünk, azután aznapra egy teljes főzőcsapatot állítottunk össze, valamint az események lebonyolításában is vállaltunk szerepet.

Úgy gondolom, hogy aki ott volt az ide falunapon, az láthatta, hogy mennyire jó dolog az, ha sokan adnak energiát, időt, különböző följánlásokat és munkát a rendezvény sikerességéhez.

Hiszen az idei esztendőben nagyon-nagyon sokan ingyen és bérmentve vállaltak sok dolgot.

Ezek tehát mind-mind ahhoz járultak hozzá, hogy ilyen kiváló, nagyszerű rendezvény kerekedett ki.

Ezt pedig ezúton is köszönöm mindenkinek, aki valamilyen formában és módon mindezekhez hozzájárult.

Zárszóként csak annyit szeretnék mondani, hogy azt mi is látjuk, hogy a Pulai Ifjúsági Klub

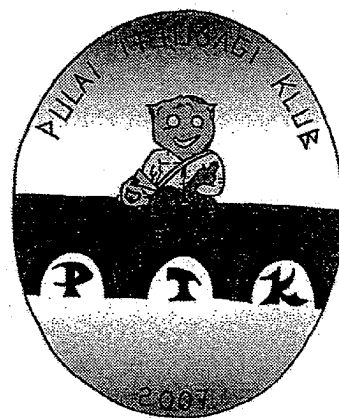
(PIK) mint név egy kicsit kezd túlzás lenni, hiszen az igazat megvallva kinőttünk az „ifjúsági” elnevezésből.

De amíg örömmel és ennyi energiával csinálunk programokat, úgy érzem, főleg egy esetleges névváltoztatáson gondolkodni.

És ahogy eddig is, továbbra is nyitottak vagyunk a helyi fiatalok csatlakozására és tenni akarására.

De ezt nekünk sem erőltette soha senki, és természetesen mi sem szeretnénk erőltetni egy fiatalnak sem, hogy csatlakozzék és dolgozzék velünk! Köszönjük az eddigi támogatásokat és segítségüket!

HOLCZER Balázs

Mit üzen a vízözön Pulának?

A thaiföldi ifjúsági focicsapat a Chiang Rai térségben található Tham Luang barlangban azért rekedt benn, a – nem mondhatni, váratlanul, vagy szokatlan módon – esőzés miatt, mert a monszun áztatta vidéken gyakran hoz felhőket a szél, amelyek ha leszakadnak, folyam képződik, de forrás nélkül.

Volt szerencsénk látni ilyet Bangkokban. A központi szálloda negyedik emeletén volt a szobánk.

Az ablakából a tőlünk 60-80 méterre lévő íves híd legmagasabb szakaszára láttunk. Csúcsforgalom idején szakadt le az ég!

Úgy zuhogott, hogy az íves hídra több víz érkezett fönről, mint amilyen gyorsan el tudott volna folyni a hídvégekre meredeken lejtő négysávos úton.

Emiatt a buszok tengelymagasságon felül haladtak az esővízben a híd legmagasabb pontján is!

Ilyesmi Thaiföldön – ezen évszakban – megszokott. De itt van mellette a hír, hogy Hirosimát is előntötte 50 cm magasságig a hirtelen jött időváltozás hozta vízözön.

Mostanában egyre gyakrabban látni a tévéhíradókban is, hogy hol itt, hol ott menekítik a több százezres kiöntött lakosságot az esővíz és földcsuszamlás elől.

Másutt meg az iszonyú szárazság miatt menekülnek északnak vagy délnek milliók. A népvándorlási válság előidézője többek között az afrikai szárazság is.

A Szahara vagy a Negev-sivatag csapadékmentes éveket is egyre gyakrabban él meg, és nincs megoldás. Csak a menekülés: ember és állat számára.

Idehaza – szűkebb környezetünkben, Pulán – három patak és egy halastó is növelte a talajnedvességet és a levegő páratartalmát.

Ezek közül kettőt megszüntettek. A bányamélyítés miatt elapadtak a falusi kutak és az egyik patak.

A halastónak a zsilipjét a nyárnak a közepén kinyitatták, és azóta az Eger és a Séd patakokban több, mint napi 20 m³, illetve (hogy a borosgazdák is értsék: 200 hektó) víz folyik el haszontalanul.

A környező szántók, erdők és a lakosság pedig egyre nagyobb mennyiségű vizet igényelne saját maga, az üdülők, nyaralók és az állatok számára.

Baj tehát az, ha sok a víz; és még nagyobb, ha nincs. Mit kellene tenni azért, hogy a csökkenő lélekszámú pulai utódoknak és környezetüknek se kelljen tartaniuk a világméretű fölmelegedés szélsőséges hatásaitól?

A főlösegesen sok víz elvezetéséről elsősorban a kitisztított vizesárokokkal, a patakmedrekkel, a vízlevezető vályúkkal és a szabályozott vízmagasságú tóval lehetne (és kellene is) gondoskodni.

Az aszály, a szárazság és a levegő, valamint az erdők túlmelegedése ellen pedig mind nagyobb állóvíz- és tófelületekkel védekeznek világszerte.

Mit üzen tehát Pulának a thaiföldi szerencsés kimenetelű vízözön? Azt, hogy föl kell készülnünk mindkét szélsőség ellen. Nem évtizedek múlva, és nem jövőre. Most kell elkezdni, amit lehet!

Emlékezzünk csak, mekkora riadalmat jelentett a faluvégen egy vasárnapi zivatar néhány éve! Milyen magasan állt a házakban a patakból kifolyó esővíz!

Ugyanakkor, mennyire nehéz helyzetbe kerültünk – az összefogás ellenére is –, amikor kifogyt a Szauer műemlékház!

Vagy mit tudnánk tenni, ha a száraz avarral és leszáradt ágakkal teli erdők lobbannának lángra, mint Los Angeles környékén?

Mily nagyszerű érzés, hogy a Thaiföldhöz képest kicsiny és távoli hazánk az elárasztott barlangban rekedt fiatalok kimentéséhez segítséget ajánlott a Magyar Karitással együtt!

És imalánc indult el az életveszélyben lévő focistákért a világhálón OLASZ Mária kezdeményezésére.

De a legtöbbet a hatékony megelőzés ígéri. Egy átfogó intézkedéssor még várat magára. Közben a Pulai Náczihegy Kertbarát és Tájépítő Egyesületünk (PUNKTE) által 280.000 forintért megépített vízlevezető árkok betömése, illetve a vízlevezetés megoldatlansága miatt pusztítja a víz minden eső után a Náczihegy legfontosabb útját, megnehezítve a 82 kert gazdáinak és látogatóinak a közlekedését.

Ezért lenne fontos a pályázati lehetőségeket ismételten kihasználni. Reméljük, hogy legközelebb mi is hozzájuthatunk a vissza nem térítendő támogatásokhoz.

NÁDOR István

Katalán kolbászos bab

A falunapi főzőversenyünkön a PUNKTÉnek a csapata az alábbi recept szerint készítette el a nagy sikert aratott katalán kolbászos babot.

Köszönjük LINCZÉNYINÉ Ildikó „csapatkapitány” és JÁGER István Tamás lelkes közreműködését.

Hozzávalók 4 személyre:

10 dkg füstölt, húsos szalonna
25 dkg füstölt kolbász
2 doboz vörös bab
2 fej hagyma,
4 gerezd fokhagyma
só, bors, kicsi őrölt pirospaprika
egy paradicsom, egy paprika

Elkészítés:

Az apróra vágott szalonnát kicsi olajon megsütjük, rátesszük az apróra vágott hagymát és fokhagymát. Ha majdnem megsült, hozzátesszük a karikára vágott kolbászt, ezzel is sütjük, amíg a kolbász kiereszti a zsíráját. Amikor szépen össze-sült, akkor beletesszük az átöblített, előfőzött és szépen lecsöpögtetett babot. Végül hozzátesszük a pirospaprikát, és ha szükséges, utána ízesítjük. Az elkészítési ideje mintegy 15 perc.

Az egyszerű paraszti étel kedvelt fogás Katalóniában. A hozzávalók megtalálhatóak otthon, a konyhában. Természetesen mindez nem konzervbabból készült, hanem előzetesen megfőzött szárazbabból. Az elkészült katalán kolbászos babot friss, puha kenyérral fogyasztjuk. Jó étvágyat kívánunk mindenkinek!

Az elmaradt rajzpályázatról

Kedves gyerekek, időhiány miatt az idén még nem tudtuk megrendezni a tervezett rajzversenyt.

Tudjuk azt, hogy biztosan nagyon készültetek rá.

A jövő évben a Náczihegyi Tükör-Spiegelnek immáron a 30. évfolyamát fogjuk ünnepe-
lni.

Ezen alkalomból egy nagyszabású rajzpályázatot szeretnénk kiírni.

A reményeink szerint a díjazott rajzok színes alakban fognak az újságunkban megjelenni.

Természetesen értékes díjakra lehet majd számítani, ezért már most készüljetek, kérünk, pulai, illetve náczihegyi témájú különböző rajzokkal.

Nagy köszönettel vettük, és mellékelve közöljük VÖRÖS Kristófnak és KNOLL Heninek a rajzát.

A testvéri egyetértés áldása

*„Íme, mily jó és mily gyönyörűséges,
amikor együtt lakoznak az atyafiak!
Mint a drága olaj a fejen,
amely aláfolyik a szakállon, az Áron szakállán;
amely lefolyik a köntöse prémjére;
mint Hermon harmatja, mely leszáll Sion hegyeire.
Csak oda küld áldást az Úr és életet örökké!”*

(133. zsoltár)

Mint pulai lakos – az utóbbi évek tapasztalatai alapján – szeretnék beszámolni arról, kiket érezhetünk *atyafiaknak*.

Pár esztendővel ezelőtt hirtelen egy hózuhatag ért utol bennünket Nagyvázsonyból hazafelé tartva.

A látótávolság az országúton mindössze pár méterre csökkent, és a kocsinkkal befordultunk az árokba.

Az „anyóstitésen” ültem, nagyon rossz volt látni a törött ablaküvegen át az elem betüremkedő ágakat. Perceken belül sokan szaladtak oda segíteni.

Mínhogy az agyvérzésem óta a bal oldali végtagjaim nem igazán működnek, ezért kiszabadulásom az oldalára dűlt kocsiból reménytelennek tűnt.

Sajnos, annyira csúszott az egész út, hogy a férjem a stressztől és a megrázkódtatástól – amint kiszállt a vezetőülésünkből –, rögtön visszaesett a hóba.

Én pedig egyre csak azt ismétелgettem hangosan: „jól vagyok, jól vagyok, semmim sem fáj”.

Az odaérkező távolsági busz vezetője – látva a történeteket – azonnal telefonált a katasztrófavédőknek.

Nagyvázsonyi fiatalok érkeztek traktorral és karcolásmentesen kihúzták a kocsinkat az árokból.

A körzeti megbízottunk és a szomszéd házban lakó autószerelő segítségével pedig végül hazajutottunk.

A kis falvakban gyorsabban száll a hír, mint a szélvihar. Alig csomagoltunk ki a kocsiból, máris vitt el a szerelő.

És még a segítségünkre siető rendőrt sem tudtuk megvendégetni. Ekkor csörgött a telefonunk.

A Kis utca alsó végéből a nemrég a faluba költözött EGYED Orsolya családja hívott. Jóformán ismeretlenül.

– Hallottuk, mi történt. Épp megyünk Veszprémbe, hozzuk-e valamit? Nincs szükségük segítségére?

Mit is mondhatnék, nagyon jól esett nekünk.

Egy másik alkalommal pedig Nagyvázsonyba indultunk istentiszteletre. Az autónk a felső kapunál a fölzott talajon nem tudott fölmenni.

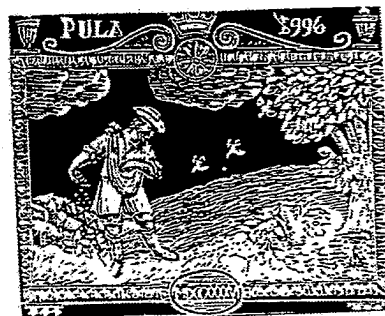
A kerek egy helyben forogtak a csúszós talajon. Meghallotta ezt a kedves PUSKÁS Szilárd szomszéd, és azonnal jött segíteni. Sok köszönet érte.

Falunk szülötte, a bájos, két diplomás JÄGER Esztertől olvastam azt, hogy milyen jó szívvvel emlékezett meg a falunk „keresztapjáról”, HARMATH Istvánról, mégpedig a hagyományörző és rendkívül találó névadást idézve: Pula a „fészek-alja falu”.

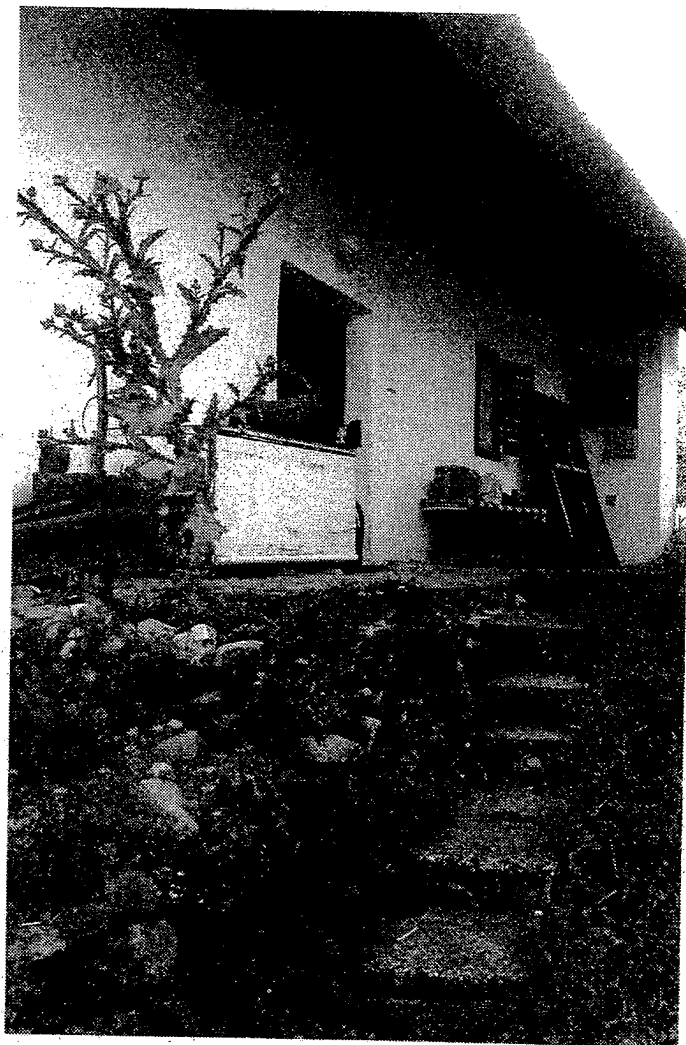
E fészekalja faluról az akkor még létező irodalmi színpadunk – férjem szerkesztésében – Pulán, Ajkán és Veszprémbe sikeres előadást tartott 1974-ben, mégpedig LEITOLD Hugi és REMÉNYI Ancika főszereplésével.

Kedves pulai *Atyafiak!* A hagyományainkra építkező Náczihegyi ünnepen továbbra is szomszéd-baráti egyetértésben és a közösségünknek a fönmaradása érdekében azt kívánom, hogy az említett jó példának követői legyenek, mert ahol ilyen emberek laknak „oda küld áldást az Úr és életet örökké”!

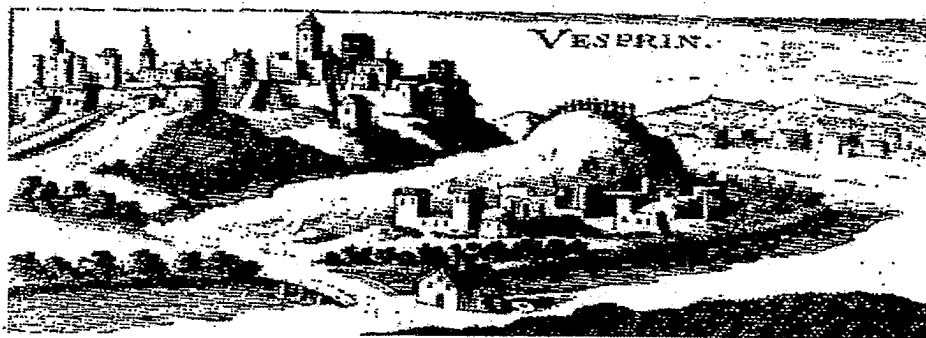
GABNAI Margit

Balaton-felvidéki képek

Horváth Bálint és H. Csukás Györgyi balatoncsicsói háza.
(H. Csukás Györgyi néprajzkutató balaton-felvidéki német
falvak építkezésével foglalkozó tanulmányából Pulára
vonatkozó részleteket közöltünk az 1993-as számban.)

Veszprém vára (Rézmetset a XVII. századból)

Az elmúlt időszak néhány pulai ünnepének meghívói

Kedves pulaiak!

Szeretettel meghívjuk Önöket és családjukat, rokonaikat november 4-ére az "Értékek ünnepe" elnevezésű rendezvényünkrel!

A nyáron, a Földművelésügyi Minisztériumhoz beadott "Értékek és Helyek - Helyi értékek, hagyományok és hungarikumok ünnepe Pulán" című pályázatunkkal támogatást nyertünk többek között egy értékek ünnepe rendezvény megszervezésére!

A rendezvényen újra megtekinthetjük a falumúzeumban összegyűjtött és kiállított értékeinket, emlékeinket. Ezután a faluházban előadások és interaktív bemutatkozások által ismerkedhetünk meg néhány nemzeti értékkel, valamint egy frissen elkészült kisfilmet tekinthetünk meg Puláról és néhány értékéről. Ezeket az értékeket ezen a napon megnyitló állandó fotókiállításon is bemutatjuk!

A rendezvény után lehetőség nyílik helyiek által elkészített hagyományos sütemények kóstolására, valamint a Laposa Pincészet borai közül is megízlelhetünk három fajtát!

Ezúton is szeretnénk felkérni helyiek felajánlását, régi hagyományos sütemények készítésére, melyhez az alapanyagot teljes mértékben a Pulai Ifjúsági Klub állja!

Este pedig mindenkit várunk vissza egy búcsúli batyus bárral!

Programterv:

Időpont:	Helyszín:	Műsor:
14.00 - 15.00	Falumúzeum	Helyi népviselet és gyűjtemény megtekintése
15.00 - 17.00	Faluház nagyterem	<ul style="list-style-type: none"> • Megnyitó • Pula értékei című fotókiállítás megtekintése • Pula értékei című kisfilm bemutatása • Hungarikumok bemutatkozása <ul style="list-style-type: none"> o Herendi Porcelán manufaktúra előadás o Balaton-felvidéki és Bakony-vidéki hímző kultúra előadás o Badacsonyi Kéknyelű-Laposa Pincészet előadás • Veszprémi Ifjúsági Néptáncsoport előadása • A műsorok után: <ul style="list-style-type: none"> o porcelán festés kipróbálása a Herendi Porcelán manufaktúra egy versenytartóval o hímzés és csipkeverés fortélyai o elkészült helyi hagyományos sütemények, és badacsonyi borok kóstolása
21.00-tól	Faluház nagyterem	BATYUS BÁL Pólgár Csabi zenésszel

NÉMET NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT, PULA

NYUGAT-ORSZÁGI KERTBARÁT ÉS TÁJGONDÓZÓ EGYESÜLET
NYKA 31.
13286-1-19
K: 73600008-18081084

Tisztelt pulaiak, náncsihegyi birtokosok, szőlőművelők és borkedvelők!

A német nemzetiség éves ünnepnapja és az újbor kóstolás alkalmával

Szent Márton napján, 2017. november 11-én, szombaton
15 órától

gyűlünk össze a pulai Faluház nagytermében.

Program:

1. A pulai Faluház könyvtárát megajándékozza az Eötvös Károly Megyei Könyvtár Igazgatósága a faluról szóló és a faluhoz kapcsolódó szerzők műveivel. Átadja Soponyai Ilona, a Helyismereti Gyűjtemény vezetője
2. Dr. Csoma Zsigmond, a Károli Gáspár Református Egyetem professzora beszél a német nemzetiség szőlőművelési, borászati szokásairól
3. Beszélgetés, újborkóstolás harmonika-kísérettel
4. Puláról szóló film vetítése

Szeretettel hívunk minden érdeklődőt.

A pogácsát a beszélgetéshez a Német Nemzetiségi Önkormányzat biztosítja. Kérjük, aki teheti, hozzon magával frissen kifort vagy tavalyi borából.

Ez alkalomból a PUNKTE közgyűlést is tart. Lehetőség lesz a be nem fizetett tagdíjak rendezésére.

Jäger Tamás
a PUNKTE elnöke

Molnár Dóra
Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Kedves pulaiak!

Idén június 2-án, szombaton lesz a hagyományos falunap!

A megszokott módon szeretnénk azt a létszámot tudni, akik vacsorázni szeretnének a főzőcsapatok által elkészített ételekből!

A regisztrációs jegyek bevételre idén is egy támogatási alap lesz. A befolyt összeget egyrészt a temetőnél lévő útszélei kereszt karbantartására fordítjuk, másrészt pedig a Pulai Ifjúsági Klub tevékenységét támogatjuk.

A jegy összege minimum 500 Ft. A regisztrációs jegy váltását azoktól kérjük, akik szeretnének egy finom vacsorát enni a falunapunkon!

A regisztrációs jegyeket lehet kapni:

Holczerné Ildinél, Holczér Baláznál, Jáger Tamásnál.

A részvételeit e-mailben is van lehetőség jelezni, névvel és a résztvevők számát megjelölve a pula@pula.hu címre.

A JEGY MEGVÁLTÁSÁNAK HATÁRIDEJE: 2018.05.28.

FONTOS, hogy a regisztrációs jegy NEM BELÉPŐ!
A PROGRAMOK természetesen INGYENESEK, ezt csak a vacsora tervezése (pazarlása, illetve annak idő előtt elfogyása) miatt kérjük!

Programterv:

Időpont:	Helyszín:	Műsor:
11.00 – 14.00	Focipálya	Foci meccsek
13.00 - 19.00	Faluház udvara	Főzőcsapatok ételkészítése
14:15 – 16:30	Faluház nagyterem	Sportversenyek (csocsó, ping-pong, óriás darts foci)
14.00 - 16.00	Faluház előtt	Lehetőség kis utazásra a nagyvázsonyi elektromos busszal
14.00-tól	Faluház udvara	Egészséges életmód tanácsadás Dr. Sebestyén Gyulától
15.00 - 16.30	Falunúzeum	Megtekinthető a Falunúzeumunk
15.00 - 16.00	Játszóter mögött	Bátor Lovas Egyesület - lovasjáték bemutató
16.30 – 17.00	Faluház udvara	Veszprém Megyei Kutató-Mentő Szolgálat Kutyás bemutatója
17.00-tól	Faluház udvara	- Orfeum Operett Musical Társulat műsora - Nagyvázsonyi Dalárda - Sport versenyek - Eredményhirdetése - Májusfa kidöntés - Vacsora, és közben harmonika játék - Vajai Csabától
21.00-tól	Faluház nagyterem	BATYUS BÁL Polgár Csabival

Nyárköszöntő 2018

JÚNIUS 2. szombat

11.00 – 14.00:
Foci meccsek

14:15 – 16:30:
Sportversenyek
(csocsó, ping-pong, óriás darts)

14.00-tól
Egészséges életmód tanácsadás

15.00 – 16.00:
Bátor Lovas Egyesület bemutató

16.30-tól
- Veszprém Megyei Kutató-Mentő Szolgálat Kutyás bemutatója
- Orfeum Operett Musical Társulat műsora
- Nagyvázsonyi Dalárda műsora
- Májusfa kidöntés
- Vacsora

21.00-tól:
BATYUS BÁL Polgár Csabival

A vacsorára regisztrációs jegy váltható:
Holczér Baláznál, Jáger Tamásnál
és Holczerné Ildinél,
vagy e-mailben jelezve a pula@pula.hu-ra
küldött üzenettel!

A Falunap szervezői és támogatói:
Pulai Községi Önkormányzat
Pulai Ifjúsági Klub
Német Nemzetiségi Önkormányzat Pula

Meghívó

Pula község Önkormányzata, a Német Nemzetiségi Önkormányzata, a Pulai Ifjúsági Klub (PIK), valamint a Pulai Náczihegy Kertbarát és Tájégozó Egyesület (PUNKTE) meghívja Önt és barátait

a 31. Náczihegyi ünnepre, 2018. július 28-ára, szombatra.

A Náczihegyi ünnep programja:

10 órakor a templomban ünnepi szentmisét tart KISS Domokos, tihanyi bencés atya.

Orgona és ének: POLGÁR Zsófia és HOLLÓS Mátyás.

16.30-kor indul az önkormányzat kisbusza a falu végéről, a nyugdíjasok, mozgáskorlátozottak, fájós lábúak Szent Ignác-szoborhoz fölviteléről a falugondnok gondoskodik. Kérjük, jelezzék a falugondnoknak (JÁGER István Tamás), akik vele szeretnének tartani. Minden utcából fölviszi azon érdeklődőket az ünnepségre, akik jelentkeztek és a kapu előtt várják a falugondnokot. A helyszínen székeket és padokat biztosítunk az idősebb korosztály számára. A nézők visszaszállításáról is gondoskodik az önkormányzat.

17 órakor a Szent Ignác-szobor erdei színpadán tartjuk az Ignác-napi ünnepséget.

Az ünnepség a **Himnusz** közös eléneklésével kezdődik.

Szóvivő: NÉNINGER Jánosné PÉTI Mária.

- A megjelenteket köszönti **JÁGER István Tamás**, a PUNKTE elnöke.
- **VERS Kristóf** szaval.
- A városi **Heimatsklang Kórus** föllépése: karvezető **PFEIFERNÉ TAKÁCS Hajnalka** német és magyar népdalokat adnak elő.
- **JÁGER Eszter** a magyar borról olvas föl prózarészletet.
- **DÖMÖTÖR Szonja** és **VÖRÖS Kristóf** verset mond.
- Ünnepi beszédet mond **dr. HUDI József**, a Pápai Református Gyűjtemény levéltárvezetője, *A szőlőhegyi önkormányzatok az Eszterházy-birtokokon* címmel.
- **NÉNINGER Katarina** népdalt énekel.
- A hagyományaink folytatásaként **KNOLL József**, Náczihegyi szőlősgazda locsolja meg a 2017. évjáratú borával a Szent Ignác-szobor lábát.
- Az ünnepséget a **Szózat** közös eléneklésével fejezzük be.

Az ünnepség után pogácsával, borral és üdítővel baráti beszélgetésre várjuk a helyszínen a résztvevőket.

Utána a pincéknél családi tábortűz, borkóstoló és csillagvizsgálás hajnalig.

*A rendezvény segítői: A vendégegyüttes, valamint föllépőink vendégül látásáról a rendező szervek és Nagypál Gáborék gondoskodnak. Az ünnepség berendezéseit **KNOLL József** szállítja, a rakodásban a falu fiatalsága segít.*

Mindenkit szeretettel várnak a szervezők.